

Opschrift

Vergadering van 10 november 2021

Nummer: 2021_MV_00554

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Fourat Ben Chikha: Gelijke toegang tot schoolboeken in het stedelijk secundair onderwijs

Raadslid(-leden):

Fourat Ben Chikha - Groen

Bevoegd: Elke Decruynaere

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

In het bestuursakkoord lezen we dat onderwijs een kerntaak van de overheid is. In de beleidsnota onderwijs staat dat we met dit bestuur inzetten op kostenbewust onderwijs. Schoolboeken zijn essentiële ondersteunende middelen in het onderwijs. Een laagdrempelige toegang tot deze schoolboeken is dan ook van hoog belang. Laagdrempelig zowel op vlak van het kunnen vinden en verkrijgen van deze schoolboeken als op het vlak van betaalbaarheid.

In de lagere scholen worden de meeste schoolboeken reeds door de scholen zelf voorzien. In het secundair onderwijs is dit vaak anders. Ouders en opvoeders worden verwacht deze boeken tijdig te bestellen of aan te kopen. Hiervoor maken secundaire scholen ook gebruik van externe partners waar online een boekenpakket dient besteld te worden in de schoolvakantie. Meestal moeten die pakketten ook vooraf gefinancierd worden.

We zien in dit systeem toch wel wat drempels opduiken. Zoals digitale geletterdheid, Ook zijn online bestel- en betaaltransacties niet voor iedereen evident. Een volledige prefinanciering van het pakket.

Het zal dan ook niemand verbazen dat niet alle leerlingen aan de start van het schooljaar klaar zitten met alle benodigde boeken en materialen in hun boekentas. Van een ongelijke start gesproken.

Een directrice van een Gentse secundaire school binnen een ander net, getuigde onlangs over een goed voorbeeld waarbij haar school afspraken heeft met de externe leverancier van schoolboeken over het doorgeven van betalingsproblemen bij leerlingen. Belangrijke informatie die niet automatisch doorstroomt.

Vraag:

Hoe wordt de aankoop van schoolboeken in het stedelijk secundair onderwijs georganiseerd?

Moeten ouders ook rechtstreeks de bestelling bij de uitgeverij doen en wat als dit niet gebeurt?

Zijn er maatregelen om te voorkomen dat leerlingen starten zonder boeken omwille van de kostprijs?

Antwoord

Bedankt voor uw vraag collega Ben Chikha, we delen absoluut de bezorgdheid over de betaalbaarheid van ons onderwijs, dat staat zoals u zegt ook in ons bestuursakkoord. In het Basisonderwijs is er een maximumfactuur en hebben we al een heel traject gelopen om een systeem van kortingen uit te werken binnen het Stedelijk Onderwijs en die ook proactief toe te kennen. Zodat mensen de kortingen waar ze recht op hebben niet moeten gaan aanvragen, maar dat die automatisch toegekend worden. We hebben daar goede stappen vooruit gezet, onze werking een stuk toegankelijker geworden. Het is ook zo dat we rond deze doelstelling al enkele mooie stappen hebben kunnen zetten, ook als het gaat over het innen van achterstallige facturen, ook daarvoor is onze werking al een stuk verbeterd.

Voor het secundair onderwijs hebben alle scholen van het Stedelijk Onderwijs een traject gelopen met vzw Krijt, om te werken rond het thema kostenbewust onderwijs. Waarbij o.b.v. bevestigingen van leerkrachten en ouders een spiegel opgemaakt werd over het omgaan met kosten op hun school. Daarin staan ook de goede praktijken, want gelukkig gebeurt er in onze scholen al heel veel hierrond, aangevuld met tips en advies vanuit de expertise in vzw. Krijt. Zo is de Hotelschool, en dat heeft ook de krant gehaald, begonnen met het gebruikte materiaal, dat toch vrij kostelijk is, ook via een huursysteem of tweedehands ter beschikking te stellen.

Voor schoolboeken is dat een volgende stap. Op dit moment is de regeling per school verschillend. We gaan onderzoeken op welke manier we een aantal zaken kunnen uniformiseren en of we dit via een raamcontract kunnen doen.

Nu werken onze secundaire scholen voor het voorzien van de schoolboeken werken met een leverancier, niet rechtstreeks met een uitgeverij. Dit doen ze om verschillende redenen:

1. Leveranciers kunnen grotere kortingen verkrijgen doordat zij voor meerdere scholengemeenschappen tegelijk schoolboeken inkopen;
2. Het zou voor scholen een grote tijdsinvestering vragen om bij verschillende uitgeverijen te onderhandelen over de voorwaarden;
3. Onze scholen geven tenslotte ook aan dat uitgeverijen zelf ook de werkwijze via leveranciers verkiezen.

Op basis van de gekozen studierichting, krijgen alle leerlingen een gepersonaliseerde boekenlijst. De leerlingen kiezen zelf waar ze hun boeken inkopen: dit kan via de leverancier zijn, maar dat kan ook ergens anders, vb. tweedehands.

De praktische organisatie van de aankoop van de schoolboeken, gebeurt op dit moment op verschillende manieren.

Een deel van de scholen organiseren eind augustus een dag waarbij de leverancier op school komt en bijvoorbeeld in de gymzaal staat met alle boeken. Leerlingen lopen met hun boekenlijst langs en zo wordt hun pakket samengesteld.

De leerlingen betalen ter plaatse aan de leverancier.

De tweede groep scholen vraagt hun leerlingen de schoolboeken te bestellen via een online bestelmodule van de leverancier. De schoolboeken worden thuis geleverd, zonder de betaling af te wachten. De leerlingen – of beter: hun ouders – betalen aan de leverancier, waarbij afbetalingsplannen via de leverancier mogelijk zijn.

De scholen trachten laagdrempelig te werken, maar beide systemen hebben voor- en nadelen:

- Door de leerlingen op school uit te nodigen voor de boekenverkoop, kunnen leerkrachten hen makkelijker begeleiden (ook om de digitale drempel te elimineren) en sneller zien voor welke leerlingen het aankopen van de schoolboeken financieel niet zo evident is.
- In het tweede systeem hangt de levering van de boeken niet af van de betaling. Bovendien kan de school opvolgen bij welke leerlingen de betaling nog niet gebeurde, en er zelf proactiever mee aan de slag gaan. Zoals ook het voorbeeld waarnaar u verwijst het geval was. Om te zien of we stappen vooruit kunnen zetten, gaan we onderzoeken welke stappen we verder kunnen zetten om bestaande financiële drempels zoveel mogelijk weg te werken. Daar zullen de schoolboeken sowieso in meegenomen worden, en dan wil ik ook met de scholen bekijken of de evolutie naar één systeem voor al onze scholen wenselijk is.

In die aanpak willen we zeker verder bouwen op bestaande good practices. Om te concluderen, dit goede voorbeeld van de Wispelberg. Zij proberen op dit moment hun boeken zoveel mogelijk te laten hergebruiken door de leerlingen zodat de aankoop van nieuwe boeken tot een minimum beperkt wordt. Daarnaast hebben ze een uitgewerkt beleid op het vlak van financiële ondersteuning met een afbetalingsplannen, huurmogelijkheden, etc.,

Maar gaan we dus onderzoeken of we centraal een duwtje kunnen geven om hier verder werk van te maken.
